

EDIBOT OWO

Genesis 1:26-31; 2:1-25

QYOHQ UKPEP-ÑKPQ 2

Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Jehovah omokpon, onyuñ odot nte etorode enye eti-eti” (Psalm 145:3).

Akpa Mme Andiduñ Ererimbot

Idahaemi, ema ediøñ ediye ererimbot ema, ebeñe mme andiduñ enye. Abasi ama anam iyak, ye mme inuen ye mme unam, emem onyuñ qyohq krukpru ebiet. Edi baba unam emi kiet idikemeke ndinam Ufok Abasi. Mmø ikenyeneke ifiqñ ndikpono Abasi. Andikpon ñkan ye akpatre utom ke se Abasi obotde òmqñ ada itie idahaemi, oro edi edibot owo emi edikponode enyuñ etorode Abasi.

Etie nte Abasi okokot esop ke ini Enye qdohode ete, “Eyak nnyin inam owo isin ke mbiet nnyin, etie nte nnyin.” Ke usem Hebrew, ikø emi adade qnø “Abasi” ke mbuk edibot ererimbot edi “Elohim,” emi adade qnø uwak ke usem, ndisian nnyin nte ke ewak ekan owo kiet ke Mbuot – Abasi, ndien ke Abasi Ete ikoduhe ikpoñ.

Apostle John ama qdohq ete ke Jesus ama odu ke eritøñ ke ini Abasi okobotde ererimbot. John ama ewet ete ke Jesus ekedi Ikø Abasi, ndien “IKQ akabare edi obukidem onyuñ oduñ ye nnyin” (John 1:14). “Oto ke enye ekenam krukpru ñkpø; ndien mitoho ke Enye, inamke ñkpø baba kiet eke ekenamde” (John 1:3). Ndien nnyin imøfiq ite ke Edisana Spirit ama odu do ñko, koro “Spirit Abasi onyuñ ɔkubø ke enyøñ mmøñ” (Genesis 1:2).

Idahemi Mbuot Abasi, oro edi, Abasi Ete, Abasi Eyen, ye Abasi Edisana Spirit, emi eyomde ndibot owo idighe nte eketiñde ebaña eke mme unam, kiet kiet “ke oruk mmø,” edi ke mbiet Abasi, man etie nte Enye. Owo ke ata akpa uduot ekedi edisana, onyuñ qføn ama okonyuñ oyom ndinam uduak Abasi. Enye ikenyeneke ndiqñ udøñ, ikenyeneke udøñ, ikenyeneke mfuhø, mme but.

Owo emi ekenyene ndidi ntøñ Ufok Abasi, ndien Abasi ama ama enye. “Ese utø akwa ima emi Ete ɔkønøde nnyin, ete nnyin ikpekere nditø Abasi” (1 John 3:1).

Oto Ke Ntan

Abasi okobot owo oto ke ntan isøñ, ndien mbon nta-ifiqñ emi ekpepde ñkpø ebaña se inyenede uwem etiñ enø nnyin ete ke mme imø imokut ke mbat, ñkpri ñkpø 16, mme ewakde ekan oro, emi edude ñko ke ikpøhidem nnyin. Ke ema ekenø owo ubierikpe mkpa, Abasi ɔkqdohq Adam ete, “Koro afo edide ntan, eyenuñ afiak ke ntan” (Genesis 3:19).

Abasi okobot owo esin ke mbiet Esiemø onyuñ oduç ibifik uwem esin ke odudu ibuo esie; “ndien owo akabare edi ukpoñ eke odude uwem.” Okposuk edi nte ikpøhidem akpade onyuñ afiakde ke ntan, ukpoñ eyeka iso odu ke nsinsi. Enye afiak etiene Abasi emi ɔkønøde enye (Ecclesiastes 12:7).

Odudu Ndikara Se Ebotde

Ema enø owo emi ekebotde esin ke mbiet Abasi, odudu ndikara krukpru mme ñkpø eken eke Abasi akanamde. Ofuri unam oro ekedu ke idak Adam, ekenyuñ enyene ndisuk ibuot nnø enye. Ekenam krukpru mme eto ke uføn esie.

Abasi ama okot mme unam emi edi ke iso Adam man enye osio mmø enyiñ. Ekedo ata akwa udim mme ekpe, ye edi-ikøt, ye ebøk, ye mme enañ-mbakara, ye eku-mbakara, ye ediwak mme unam eken, ke Adam okosio enyiñ, edi enye ikekwe baba nsaña eke ekemde inø idem esie ke otu krukpru mme unam emi. Baba unam emi kiet ikebietke enye. Ekebot enye saña-saña ke oruk esiemø ikpoñ.

Akananam baba mbon nta-ifiqñ ye mmø emi ekpepde ñkpø ebaña se inyenede uwem ikwe baba ñkpø kiet ndida nsøñø ukpep ñkpø mmø emi nte ke owo okoto ke unam. Abasi akanam owo toto ke eritøñ edi ata isio ye ñkpø efen eke Enye obotde, ke ifiq k, ke mføn-mma, ye ke uyai. Ke ini owo akanamde idiqñ-ñkpø, enye ama òduç mføn-mma oro, edi ɔsuñ ifiqñ ye ukeme ndikpono Abasi.

Abasi okokut ete ke ifønke owo ndidu ikpoñ, ntre Enye ɔkqdohq ete iyenam andiñwam inø enye. Abasi okoyom owo ama nsaña esie. Enye akanam ɔkpøsøñ idap omum Adam; ndien Enye ama ada ɔkpø-ñkañ kiet emi Enye okosiode ke ñkañ Adam anam ñwan oro. Ntre ke ñwan oro ekedi mbak idem eren-owo oro. Adam ama

qdohq ete: "Ke (ñwan) emi ndien edi ɔkpø eke otode ke ɔkpø mi, ye obuk eke otode ke obuk mi: emi eyekere Ñwan, koro edade emi ke idem eren owo."

Ke adañemi utom edibot ñkpø ama okokure, Abasi ekese enye onyuñ enim esit. Enye eketiñ abaña enye ete, "qføn eti eti."

Akpa Eridian-Ndø

Akpa edinam ndø akada itie ke Iñwañ Eden, ndien edi Abasi ke Idem Esie akadian mmø. Abasi ama qnø ewuhø ke ini oro, "Mmødo owo edikpqñde ete esie ye eka esie, edinyuñ adiana ye ñwan esiemø; ndien mmø eyekabare obuk kiet." Ke ini Jesus eketiñde ñkpø abaña mme ikø oro, Enye ama adian emi: "Ntre ke mmø idighe aba owo iba, edi edi obuk kiet. Mmødo se Abasi ama akadian, yak owo okudianare" (Matthew 19:6). Ntre, mbet Abasi emi qbiqñøde edisio ke ndø ntqñø ntak ndø efen ama ododu toto ke eriqñø, kiet ke otu ata akani ibet Abasi.

Ebiet iduñ Adam ye Eve ekedi Iñwañ Eden. Ofuri ererimbot ekedi ebiet eke eyede ndiduñ, edi Abasi ama ama Adam ye Eve eti-eti esin Enye akanam ata saña-saña ediye-iñwañ emi qnø mmø. Kpukpru oruk eto mfri ema edu ke iñwañ emi man edi udia enø mmø. Ñkukure utom emi ekenøde Adam ndinam ekedi ndikpeme mme eto emi, ndinyuñ ntet mfri ete enye oyomde ndidia. Uføn ikoduhe enye ndida mmøñ nduøk ke iñwañ, koro, "ntuhube oto ke isøñ qdøk, ekebit ofuri iso obot." Edim ikedepke man abiat ukpeñe.

Ima Qnønø

Abasi ama qnø owo kpukpru se enye oyomde onyuñ qnø enye ekese ñkpø inemesit. O, ima Abasi emi akanamde kpukpru emi qnø owo!

**"Ima qnø ofuri ini --
Efen -- onyuñ ebighi
Adada ndisuk nnø
Ke ntat-ubøk.
Nt'eny'e odod'uwen
Enye osuk qnø.
Koro emi edi utom Ima –
Ndinø -- nsuk nnø -- nsuk nnø."**

Eto Ibet

Eto Iba ema edu ke iñwañ emi, emi ekekpuhørede ye mmø eken. Kiet ekedi eto ifiqk eti ye idiqk, ndien enye eken ekedi eto uwem. Ibet ikoduhe ndibioñø owo ndidia mfri eto uwem oro. Ekebot owo man odu uwem ke nsinsi, ndien ikpekpaha tutu amama edieke enye mikpekanamke idiqk-ñkpø.

Edi ama edi mfri eto eken, eto ifiqk eti ye idiqk, Abasi qkqdohq ete owo okudia. Oro ekedi ñkukure ñkpø emi Abasi qkqdohq "Baba" ke iñwañ Eden. Ikønøho Adam ye Eve mme ewuhø efen ndinim. Mmø ema enyene unen ndinam se mmø emade man ekop inem ke kpukpru ñkpø eke Abasi akanamde qnø mmø.

Ntre ke uwem qkqtøñø ke ererimbot emi, ke emem ye ifure, ke uayi edisana ido. Se utø edidiqñ oro! Mme unam edia mfri vine, kpa nte mme owo ediade, ndien ikowotke mmø. Ntak ndikop ndik ikoduhe. Abasi ama ada edidiqñ odori kpukpru se enye okobotde onyuñ qdøhø ete qføn eti-eti. Kpukpru utom ubøk Esie okowut ima ye odudu Abasi.

Ñwan-Ndø Christ

Nnyin imekeme ndikut mbiet Ñwan-ndø Christ ke mbuk edibot ererimbot emi. Kpa nte ekesiode ɔkpø-ñkañ Adam kiet eda enam eyen añwan, ñwan-ndø esie, ntre ke edisioñø ekpri ibat owo emi ebeñede idem mmø ke otu kpukpru mmø eke ebatde idem nte Ikø Christ, eda man edi Ñwan-ndø Christ. Idighe kpukpru owo eke edøhøde ete, "Obøñ, Obøñ," emi enimde idem mmø nte nditø Abasi edi midighe, edika ke Obio Abasi. Edidi suk ata ekpri ibat oro, mi ye ko, ke ofuri ererimbot emi etienede ukpøp-ñkpø Jesus, emi edidi mmø emi Enye emekde. Nnyin inyene ndinam akpanikø tutu Jesus edi, ndien Enye eyeda nnyin man idì Ñwan-ndø Esie. Jesus qkqdohq ete, "Owo eke akande, nyenø enye nditie ye Ami ke ebekpo Mi, kpa nte Ami ñkakande, nnyuñ nsuhøre ntie ye Ete Mi

ke ebekpo Esie” (Eriyarare 3:21). Mfin emi owo Abasi eke akande ke ebebet ndikop etop emi; “ekem ini ndo Eyen-erøñ, Ñwan Esie otim ebeñ Enye” (Eriyarare 19:7).

MME MBUME

- 1 Abasi eketiñ ikø emi ɔnø mme anie, “Eyak nnyin inam owo isin ke mbiet nnyin”?
- 2 Nnyin inam didie ifiøk ite ke Jesus ama odu ke ini ekebotde ererimbot?
- 3 Nso itiñ inø nnyin ite ke Edisana Spirit ama odu do ñko?
- 4 Ekebot owo eto nso?
- 5 Siak ndusuk akpan ukpuhøre emi owo enyenede ye unam.
- 6 Ñwan okoto mmøñ?
- 7 Nso mbet Abasi ke abaña ndø ke ekenø ke Iñwañ Eden?
- 8 Nso ke Jesus eketiñ abaña mbet ndø?
- 9 Nso akpan ebiet iduñ ke Abasi ɔkønø Adam ye Eve?
- 10 Nso ewuhø kiet ke Abasi ɔkønø?